

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca 23 sz.
Telefon 110.

Társadalmi napilap.
Felelős szerkesztő: Kőlcze Károly dr.
Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

Munkát az embereinknek! Felhívás a keresztény munkaadókhoz.

Irta: Földvári Mátvás.

Brassó, 1912. jan. 13.

A keresztény világnézet térhódításával, a keresztény öntudat ébredésével megváltozott minden keresztényiesen gondolkodó ember helyzete. Kiválik a többi öntudatlan gazdasági helyzetű ember közül és keresi az egyesülést olyan elemmel, amely nem kényszeríti elveinek, felébredt keresztény öntudatának megtagadására. Üldözni kezdik azokat, akiknek érdekük, hogy az öntudatos keresztény elemnek megnehezítsék kenyerét, a megélhetést, hogy ezáltal szorítsák behódolásra.

Elsősorban a kereszténymunkás-ság járt így, mert azok között az emberek között kereste a kenyerét, akik halálos ellenségei a keresztényvilágnézetnek. A szociáldemokraták a kereszténységet, mint nép leigazára kitalált mesének állítják a világ elé, mint a butaság terjesztésére kitalált egyházat gyűlölik Krisztus intézményét. Egy egész más világnézetben állnak és így természetes, hogy az öntudatos kereszténymunkás-ságnak nehézség a munkája, mert kenyeré is nem egyszer van veszélyeztetve. Mondják ugyan, hirdették vastag arcbőrrel, hogy ők tisztán a munkás-ság gazdasági érdekeiért küzdenek, de minden gondolkodó ember előtt tisztán áll, hogy a szociáldemokrácia a gazdasági céger alatt tulajdonképpen a keresztény világnézet, krisztus tanainak a megrontására és sárbatiporására, törekszik. Hiszen eleven bizonyíték,

le nem tagadhatatlan tanuságok vannak erre. Miért kergetik ki a műhelyből azt az embert, aki vallásosnak mondja magát, miért nevetik, gúnyolják ki a vallásgyakorlást, ha nekik a vallás magánügy, amely hazugságot programjukban is meghagyják, pedig ők tudják legjobban, hogy ezzel készakarva hazudnak. Miért rajzolnak keresztet azon munkástestvéreik hátára, akik a keresztet merik a mellükre tűzni, azért persze mert minden ember véleményét tisztelik, mert ők magánügynek tekintik a vallást, vagyis nem törődnek azzal, közömbös előttük, hogy ki —ki milyen vallást követ. Ime a véleményszabadság nagy véres száju apostolai a véleményszabadság legundorítóbb csarnokai lesznek.

Ők a szabadság nagy apostolai, az emberi jogokért küzdő világot megváltó és boldogító szociáldemokraták, a szabadság hőhérai.

A munka szabadságát hangoztatják szüntelen és kik az elsők akik békót raknak a munkára?

Vad dühvel rohannak a keresztényszociálistákra, mert más a véleményük a szociális kérdéssről. Gyálázák munkájuktól fosztják meg azért embereinket, mert keresztényeknek merik vallani magukat, mert szociálisták, keresztényszociálisták.

Küzdő katonáink kezéből ütök ki a kenyeret, hogy a vezéreink tábor nélkül maradjanak.

És mi hány türelemmel türjük ezeket a vérlázító igazságtalanságokat. Vérfelkorbácsoló lanyhasággal nézzük elvbarátaink küzdelmét nemcsak a kenyérért, hanem az eszméért is.

Ti keresztény munkaadók, akiknek a kezében nagyon sok fegyver van, miért nem álltok már talpra! Türitek, hogy ellenségeitek keressenek műhelyetekben, gyáraitokban, üzletekben?

Fizetitek? Miért? Azért, hogy gyűlöletet terjesszenek ellenetek, hogy egy alkalmas pillanatban rajtatok üssenek.

Mi, keresztényszociálisták azt tartjuk, hogy a munkának és a tőkének, a munkaadónak és alkalmazottnak közös érdekeink vannak. Sem az egyiknek, sem a másiknak nem érdeke egymást legyőzni.

Mi keresztényszociálisták, a józan higgadságot, a szeretetet, altruzmust állítjuk a munka és a tőke közé. A két tétongó ür között pedig a testvéries megértést állítottuk oda hid gyanánt.

Az érdekeknek kiegyenlítése e korlátok között folyjon. Így biztosítjuk a haladást, a harc eltüntetésével megmentjük a társadalmi fejlődést az akadálytalan, rázkódás nélküli haladásnak.

— A munkaadók, az öntudatos kereszténymunkaadók meg fognak érteni minke, mert nem vagyunk hőhérai, ellenségei az önálló elemnek, sőt arra törekszünk, hogy minél több önálló elemet teremtsünk az iparban, kereskedelmben, a mezőgazdaságban.

Alapelveink ezek, amelyekért küzdeni sosem szününk meg, amelyekért lelkesedni szüntelen fogunk. E küzdelemben pedig acélszerű az

Könyvnyomdai és Könyvkötői

munkálatokat gyorsan és jutányos árak mellett készít

NÉVJEGYEK, GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA ALATT KÉSZITTETNEK EL.

HENTSCHEL H. könyvnyomdája

Kapu-utca 72.

akaratum, amelyet a fáradság, a nehézségek, az akadályok le nem győznek.

Az apróemberek között.

Munkatársunk a napközi otthonban.

(F. M.) Engem minden érdekel. Mindenhová be szeretek kukkantani. Kíváncsi vagyok, mint az asszony. Nem tehetek róla. Ez csak egy kis hírlapírói természetem.

A napokban eljutottam a napközi otthonba is. Szerencsém, hogy ennek az intézmény gondnokánál alaposan be vagyok főzve (specialis katonai kifejezés). Közel állok hozzá és közösen rájuk a tollat, hogy minél jobbat és szebbet szolgáljunk fel az olvasó közönségnek. Nem dicsérem ki, mert tiltakozna az ellen, pedig igazán becsületes munkát végez. Szíve arany. Gondolkodása nemes és fennkölt. Madarat tolláról, embert tetteiből ítél meg. Ha pedig ezt teszem, akkor az egész város közönsége nevében meghajtom az elismerésnek a zászlaját. Aki így dolgozik annak nemes embernek kell lennie. Nemcsak én, azonban azok az apró emberek mondták el nekem, hogy nagyon szereti őket a gondnok ur. Meg is kérdeztem tőlük: „Szeretik ugye a gondnok urat? És kórusban felelték: „Nagyon.“ A legnagyobb fiu pedig a kis tökmagok között mondta a legigazabbat. A gondnok ur úgy gondoskodik rólunk, mint az atyánk.” — Elhítem.

Beléptem a kis otthonba. Előtte mentek be párosával a kis törpék. Mily kis fiúk voltak ezek. Alig látszottak ki a földből. Az ember nem tudja elgondolni, hogy ő is csak ilyen kis babszem lehetett mikor 6—7 éves volt. No de az ember nem emlékszik arra, mikor született. De hogy nem születik azonnal bajszosan és 22 évesnek, ez is igaz.

Mindegyik eloglalta a helyét. De még sem. Az egyik a Jancsi a harmadik szomszédja helyét foglalta el, mert abban a tányérban kevesebb volt a pityóka, de sok a „zaftos“, jó lé. Világos, hogy a Feri sem hagyta a jussát. Végre a jó gondnok urnak kellett rendet teremnie.

— Hát ima előtt eszel már — mondja szigorúan Bélának. A kis nebulónak nagyon csiklandozta az orrát az izletesen elkészített léből feltörő gőz. Egy kissé elpirulva bökte ki:

— Csak megkostolni akar . . .

— Imádkozzuk! = hangzott a gondnok szava. De még el sem mondták a „Dicsértessék“-et a kis porszem, a Hunyadi Jancsi már három kanállal be kebelezett. A tulajdonsága különben az ennek a törpék törpéjének, hogy az egész ebéd alatt egy árva szót sem szól, legfeljebb azt mondja, ha repetál: „Hust is kérek.“

Odamegyek a legjobb étvágyu gyerkőchöz: „Aztán jó ez?” Ő pedig hálás szemmel kereste a gondnok urat és azt mondta: „Még odahaza sem főznek ilyen jól. Nagyon jó” és megtömté pityókával a száját.

— Látom öcskös az étvágyadról. Tovább álltam:

Kértem a jó nénitől, aki főz ennek a 36 drb. emberkének:

— Melyik eszik legkevesebbet a gyermekek között.

— Kérem, mindegyiknek jó étvágya van, csak legyen miből. Ez bizony igaz volt. Láttam elkomolyodott a gondnok ur is, a jó néni is, aki oly nagy szíveséggel szolgálja ki a vendégeit.

Akadnak derék urnők, akik egyik másikon napon főznek e kedves társaságnak. Vannak aztán jó lelkű emberek, akik koronákkal segítik az otthonot. Nemes támogatás, tiszteletreméltó tettek. Hiszen a lapokból olvassuk a hálás nyugtázásokat, csak egy kicsit többször szeretnék látni a nyugtázást.

A szeretet virágai, szerény ibolyái a nemes tetteknek itt teremnek. Távol a nagyhangu tetteknek a színteréről.

Ha tudnék főzni, magam is odaállnék a kályha elé főző kanállal. De mivel nem tudok és még pénzem sincsen hozzá, így tehát nem tehettem jobbat, mint a tollat a kezembe fogni és ezt a kis cikkeskét papírra vetni. Ha pedig az érdeklődést csak egy fokkal is nagyobbra fejlesztettem, ezzel akkor nyugodtan teszem le a tollat.

Ski tanfolyam.

Luther Károly müncheni sport író s világhírű ski futó a brassói ski egyesület meghívására f. hó 14-én vetített képekkel előadást tart a szász iparegyesület nagytermében. Az előadás tárgya: ski sport és ski turisztika a hegyekben.

Másnap, január hó 15-étől január hó 29-ig tartó ski tanfolyamot rendez délelőtt 9 órától és este fél 9-től.

A tanfolyam befejezése után 21-ikén és 28-ikán ski versenyek lesznek. A január hó 21-iki verseny egyszersmint verseny futás Erdély bajnokságáért.

Tükördarabok.

Megismertem egy kis leányt. Igen kedves és rendkívül értelmes. Jövőre már ovodába fog járni. Persze ezt ő ujságotla nekem. Matinak hívják.

A napokban odaáll az anyja elé: „Mondd anyuskám mi az a sajtó, amiről a titkár ur oly dühösen szavalt a sok bácsi és néni előtt.

— Matikám, te azt nem érted. A sajtó az ujság, mint a „Brassói Ujlap“ ni. Ezt nevezik sajtónak és kevesen olvassák tudod? Ezért mondott beszédet a titkár ur, hogy mindenki olvassa.

— Anyuskám a titkár ur reám is fog haragudni. Hiszen én sem olvasom. Nem tudok még olvasni ugye anyukám?

— Nem, kislányom a titkár ur nem haragszik rád. Csak jó legyél és akkor ismét velünk jössz az egyesületbe.

A kis Mati naponként kéri az édes szüleit, hogy olvassanak fel neki hangosan a sajtóból.

Tegnap pedig ebédnél történt. Az asztaltalantnál a kis Mati gondosan összegyűjtötte a kenyérmorzsát és szép papírosba tette.

— Aranyosom mit csinálsz ezzel a szeméttel? Kérde az anya, ez a derék keresztény nő.

— Felviszem a titkár urnak, hiszen olyan szépen kért bennünket, hogy legalább kenyérmorzsákat adjunk a sajtónak.

Az egész család kacagott. Én mikor meghallottam örültem és ha ebben a pillanatban itt volnál te kis aranyos Mati, bizony megcsókolnád. Gyémántos szíved van. Nem tudok ilyen jó kislányra haragudni.

Egyesületi élet.

Brassó, 1912. jan. 13.

Közyülés. A Ker. Szoc. Egyesület f. 28-án d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó. 2. titkári jelentés és pénztári jelentés. 3. A felügyelő bizottság jelentése. 4. A tiszttakar felmentvénynek megadása. 5. Uj tiszttakarválasztás. 6. Javaslatok és interpellációk.

Figyelmeztetnek a tagok: a hátralékos tagsági díjakat rendezzék és a javaslatokat az elnöknel 8 nappal a közgyűlés előtt berjelentendők.

Az elnökség.

A **Tanoncok** vasárnap d. u. 3 órakor jönnek össze a kath. elemi iskola 3. osztálytermében. Minden keresztény iparos ke reskedő küldje el tanoncát otthonunkba.

Istentisztelet sorrendje.

Holnap január hó 14-én

a **piebánia templomban** szt. misék: 6, 7, 8, 9, fél 12 órakor. D. e. 10 órakor szent beszéd, énekes szt. mise. Délután 5 órakor keresztény tanítás, litánia, áldás.

Szt. János templomban. Szt. misék; 7, fél 9 órakor. D. e. 10 órakor szent beszéd, énekes szt. mise d. u. 3 órakor litánia.

Növérök kápolnájában. Szt. misék: 7. és 9 ó. Délután 4 ó. litánia áldással, szt. beszéd cselédotthonnak.

Magános ur

középkori egyszerű szakácsnót

keres sürgösen.

Cim a kiadóhivatalban.

HIREK.

Brassó, 1912. jan. 13.

Ügyvédi kamara köréből. A brassói ügyvédi kamara dr. Fekete Endre volt csernátfalusi ügyvédet, elhalálozása folytán, a kamara ügyvédi lajstromából törölte és irodájára részére a határozhatatlan teendők teljesítésére dr. Kiss Kálmán csernátfalusi ügyvédet rendelte ki.

Kinevezés. Paul Vilmos kir. tan., kereskedelmi és iparkamarai elnök az adófelosztási bizottság helyettes elnökévé nevezetett ki.

Minden keresztény kereskedő hirdessen a „Brassói Ujlap”-ban.

Imeretterjesztő előadások. A népszövetségi tagok és a ker. szociálisták figyelmét ez uton is felhívjuk a vasárnap d. u. 4 órakor a gimn. fizikai előadó termében tartandó előadásra. Király Henrik dr. főgimn. tanár fogja a Röntgen fotografálást bemutatni. Legyünk minél többen. Vendégeket szívesen látunk.

Az 1912. évi **fősorozás.** Az 1891-ben született brassói illetőségű állításkötelesek számára a sorshuzás 1912 évi január hó 16-án reggeli 9 órakor a helybeli tanácsházban fog megtartatni.

Állami és törvényhatósági hivatal-szolgák bálja. A brassói állami és törvényhatósági hivatal-szolgák ez idei farsangi mulatságukat február hó 3-án tartják meg.

Halászati jog bérbeadása. Prázsmár község halászati jogot bérbeadja. Pályázati határidő 3 hét.

Tudományos előadás. A Brassói ifjak Önképző Egylete f. hó 14-én vasárnap délután fél 4 órakor az Orient N. 1. szálloda nagytermében Tudományos előadást tart.

A **Postaréten a ródlizás** a városi tanács határozata értelmében csakis este 8 óráig van megengedve. A pálya este 8 óráig a ski egylet részére van fentartva.

Szobatóz. Ma délelőtt Kapu-utca 44 szám alatti Bodendorfi-féle házban szobatóz volt, melyet a házbéliek csakhamar eloltottak. A tűz a kályhából kipattant szikra okozta, mely a kályha mellett elhelyezett tűzfát felgyújtotta. A tüztől keletkezett nagy füsttől egy kanári madár dögölt meg. A szobát Gusbeth Gotfrid cukorgyári tisztviselő tartja bérben.

Dr. Kálmán Kovács ügyvéd

Apollo

Bioskop.

Előadások.

Hétköznapokon 6 és 8 órakor.
Vasárnap és ünnepnapokon fél 3, 4 6 és 8 órakor.

A Dalcarnokban:

Szombaton és Vasárnapon!
1912. január hó 13. és 14.

Műsor:

Norvég tengerpart (:természetes)
Mozgófénykép ujság (:actualis)
Gyermek hatalma (:D r á m a :)

Miss Maud házassága (:humoros)

A Sors üldözöttjei
Társadalmi dráma
2 Felvonásban
1000 méter hosszú film.

Amor mint soffőr (:humoros:)

Hétfőn és Kedden!

Modern földművelés (:látványos:)

Tisztességtelen verseny
(:Komédia:)

Majom (:humoros:)

Álom volt
„japán történet” (E darab szereplői a tokiói császári színház tagjai :) (:Dráma:)

Forrásnál (:természetes:)

Arany lakadalom
2 felvonásban 700 méter
hosszu film.

Modern asszony (:humoros:)

Legközelebb
A Sötét pont.
Társadalmi Dráma 3 felvonásban.
1100 méter hosszú film.

„KORONA”
szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangu szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezet szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkalmas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobákkal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fényképezés részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély. Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage. A legnagyobb zléssel és kényelemmel berendezett kávéház. 100-féle bel- és külföldi lap és képes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Játékszoba. Páholly. Elegáns étterem és szeparék. Finom porok és likőrök, valamint alkoholmentes italok. Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek látványosságzámba menő berendezése megtekintésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nemzetközi-étek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János
igazgató

BARTHELMIEGYÖRGY

műszerész

Brassó, Kapu-utca 41. szám

(A Kapu- és Szentjános-utca sarkán)
Író- számoló-, diktáló-, varrógép- villany- és fizikai szerek, villa -zseblámpa grammo-phonok, grammop -nlemez- tűk, festék-szalagok, szénpar- és mindennemű hozzávalók

különlegességi üzlete.

Finom műszerészeti műhely.

Telefon 380.

Telefon 380.

== Írógép-iskola. ==

Hir det és e ket
fel ves z a
ki a d ö h i va ta l

E hó 15-én megkezdődött az olcsó elárusítás!
Hol?

Goldmann N. P. utóda cégnél,

Lensor 31-33 sz. a. (Cell palota)

Tisztelettel értesitem Brassó város és vidéke n. é. közönségét, hogy Goldmann N. P. cég jó hírnévnek örvendő

kész férfi-, fiu-, és gyermekruha

üzletét előnyös árban megvettem és azt saját tulajdonomban tovább vezetem.

Raktáron csakis jó és elsőrendű anyagból készült árukat tartok, miről a n. é. közönség egyszeri bevásárlásánál is meggyőződést szerezhet.

Tulhalmozott áruraktáromat apaszani kívánom és így elhatároztam, hogy az üzletem kirakatában is látható

férfi-, fiu-, és gyermekruhákat, továbbá felöltőket és gummiköppenyeket

a lehető legolcsóbb árban fogom elárusítani.

Magamat és üzletemet a t. c. közönség jóindulatába ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel

GOLDMANN N. P. utóda
SAMUEL LIPOT

Kérem a cégre Lensor 31-33 (Cell palota) jól vigyázni, mert a nagy elárusítás kizárólag a Cell palotában levő üzletbentörténi k Szerződés szerűleg a magyar vasuti alkalmazottak egyedüli szállítója.

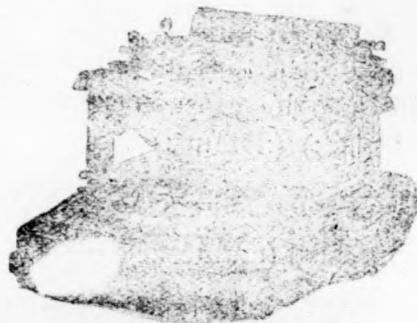
Schreiber Ed.

vegyes elelmicikkel kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros írógépe !!!

Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK

kizárólagos elárusítótól. Budapest, V Nádas-u. 17

„EVOE“

h a j-
csodaszer

bebizonyíthatólag

h a t á s o s !

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“ erősíti és felfrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. három üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vimmerli, redő, bőrtka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság főraktára:

Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

KAPHATOK

jutányos árak
és feltételek
— mellett —

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranyemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

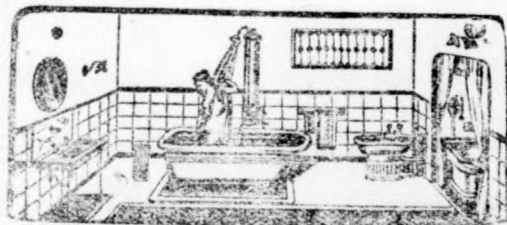
Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetek.

LEXENÉDE

Bádogosság és szerelési vállalat. Brassó, Hosszu-utca 29.

elvállal minden épület- és diszmű bádogos munkálatokat, valamint szel-öztelők és villamos csen-
gők szerelését.

Különlegességek: Csatornázás, gáz- és vízvezeték, valamint closet- és fürdőszoba berendezések.

Dusan felszerelt raktár mindennemű bádogárukban, úgyszintén nagy választék fürdőokban

— — — — — fürdőkályhák és closetekben. — — — — —

!! Locsolókat és carbidlámpákat előnyösebben sehol nem lehet vásárolni !;

Javításokat pontosan, mérsékelt áakm ellett.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyészeti ruha-tisztító intézet.
Közép-utca 12. Fióküzlet: Kolostor-u. 25.
Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyermek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket, függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

! Fehérnemű mosás és fényvasalás !

„LOLA“

fésűk és fogkefék kaphatók
gyógyszertárakban drogueriákban és minden jobb szak-üzletekben.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.

Egy jókarban levő
pedálos cimbalom
olcsón eladó.

Értekezni lehet Vár-utca 55. sz. a.